

Kedves Testvérek!

Az évközi huszonharmadik vasárnap evangéliumi szakaszában elhangzott mondatok, amelyek biztonnal így tanév elején nagyon borzolhatja a szülők kedélyét: „Aki hozzám jön, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, fivérét és nővéreit, sőt még saját magát is, nem lehet az én tanítványom.” Úgy gondolom, hogy kamaszkorban néhány diáknak elege van a szülőkből, de Jézus nem ezért mondta ezeket a mondatokat. A szülők is úgy érzik sokszor, hogy az iskola úgy is valamilyen módon kiszakítja a gyereket a családi közösségből, és az egyház, most még gyűlésre is felhívja.

Még ha számba vesszük azt, hogy a keleti ember sokszor beszél ellentétekben, feketével és fehérrel jelezve a különbségeket, árnyalat nélkül, ahol a nyugati ember fokozatokban gondolkodik és beszél. Ezekben a mondatokban gyűlöletnek mondja a kisebb szeretetet.

Miért hát e kemény kifejezés mód? Különösen az utolsó elem súlyos a felsorolásban – „... aki nem gyűlöli ... saját magát is...”. Hány és hány ember épp azért válik lelki beteggé, depresszióssá, sikertelenné és az életben folyton szenvedővé, áldozattá, mert önmagát nem tudja szeretni! A kettős szeretetparancs felhangzik, a második felében pont ezt halljuk: „Szeresd felebarátodat, mint saját magadat.” Vagyis először önmagammat kell szeretnem, s ez a szeretet lesz aztán mértéke, mintája a felebarát iránti szeretetnek. Miért van ez a látszólagos feszültség, sőt ellentmondás Jézus tanításában?

Sokan azzal próbálják ezt megmagyarázni, hogy a valódi üzenet így szól: „Aki jobban szereti apját, anyját... önmagát... mint engem...” Csakhogy az eredeti görög szöveg (miszei), valamint a latin fordítás is (odit) egyértelműen és megkérdőjelezhetetlenül gyűlöletet említ.

Ha megvizsgáljuk a Szentírást, többször találkozunk a gyűlölet szóval: Isten gyűlöli a bűnt, a világ pedig gyűlöli a világosságot (azaz Krisztust) s mindazokat, akik hozzá tartoznak. Ez az a bibliai jelentési sík, amelyben tehát mozgunk: a gyűlölet nem pusztán szembenállást, elkülönülést fejez ki, hanem aktív ellenséges indulatot. Ugyanakkor cselekvésre is felhív.

Az evangélium további részében a két példabeszéd, egyrészt arról, hogy aki tornyot akar építeni, az tegyen számvetést. Másrészt a királyról, aki ha hadba indulni, szintén tegyen számvetést.

Jézus arról beszél, hogy aki őhozzá akar tartozni, tegyen számvetést, hogy mit is jelent Jézushoz tartozni? Milyen elszánást kíván tőlem? A Jézushoz tartozás elkötelezettséget és szabadságot jelent.

Azt kéri, hogy legyünk szabadok minden evilági kötöttségektől. Másrészt arra figyelmeztet, hogy el kell fordulni mindentől, ami az embert elválasztja az Istentől. Nem gyűlöletet hirdet Jézus. Félreértenénk az üzenetet, ha az összefüggésből kiragadnánk ezt a szót és csak erről beszélnénk. Arról beszél, hogy el kell fordulni mindentől, ami elválasztja az embert Jézustól. Milyen kötöttségem van, amit nem merek elengedni. Mi az, ami fogva tart? Amihez, jobban ragaszkodom, mint az Istenhez? Mi tölti be az életem? A pénz utáni hajsza? A megfelelés kényszere? Megfelelni a családban, a munkahelyen, barátainak, stb? A mobil, hogy elérhető legyek?

Jézus szerint alakítani az életet, annyit jelent, hogy számot vetek sok mindennel. Ahogy az építő leül, és végiggondolja, van-e miből építeni. Hányan nem gondolták végig és futottak bele olyan kölcsönökbe, amely sok családot tönkre tett.

Keresztény életünk, akkor lesz épületes, boldog, vonzó, ha számot vetünk, hogy Krisztusi életünk szempontjából mi a fontos, mi a lényeges és mi a lényegtelen?

Amikor a dalai lámát megkérdezték, hogy mi lepi meg leginkább a mai világban, így válaszolt: „Az ember. Mert feláldozza az egészségét, hogy pénzt keressen. Aztán feláldozza pénzét, hogy visszaszerezze az egészségét. És mivel oly izgatott a jövőjével kapcsolatban,

elfelejti a jelent. Az eredmény az, hogy nem él sem a jelenben, sem a jövőben: úgy él mintha soha nem halna meg, és aztán úgy hal meg, hogy soha nem is élt igazán!”

A karmelita szerzetes Nagy Szent Terézia mondta nővértársainak és környezetének: „Ha Isten él benned, több nem kell. Ha valóban az élő Isten jelenléte, a szeretet ragyogja be az életedet, akkor a tárgyak helyére kerülnek és nem anyagi javak, a különleges élmények utáni éhség tölt el.”

Ha az emberiség történetét nézzük, akkor vannak korszakok, amikor az emberek elfordulnak Istentől, saját magukat istenítik, amikor gyűjtenek, élvezetet hajszolnak. Lehet, hogy az európai népek történetében most éppen a tékozló fiú, bulizós kamasz korszakát éljük, amint éppen elpazarolja örökségét, és feléli a saját jövőjét is. Sokszor tapasztaljuk, egy-egy nagy személyiség példájával, aki életével csendesen megmutatja, az egyszerűséget és benne rejlő szabadságot.

Kopp Mária a nem is olyan régen elhunyt kutató nem régen mérte fel, hogy a mai magyar fiatalok több gyermeket szeretnének, mint amennyi valójában megszületik nekik. Mintha átjárná egy félelem a házasságokat is, hogy meddig leszek jó, lesz-e elég anyagi, vajon fel tudom-e nevelni őket. Milyen félelem él még benned? Félelem határozza-e majd meg a döntésedet vagy a bizalom. A remény által adott szárnyaid lesznek, az Istenbe vetett bizalom ad talaj a lábad alá ebben a döntésben.

A kultúra és keresztény múlt nem a kiváltságosok luxusa, hanem a közösségi létezés: a munka a viselkedés, az ünneplés, az egyéni és közös alkotás, módja és szabályozója. Napjainkban azonban a magyar nemzettel hagyományait elfeledtetik, keresztény kultúráját nevetségessé teszik, és helyette értéktelen, sőt ártalmas tartalmakat közvetítenek.

Milan Kundéra a Nobel díjas cseh író a nevelés felejtése című könyvében írja a következőket: „A nemzeteket úgy likvidálják, hogy legelőször elveszik az emlékezetüket. Megsemmisítik könyveiket, műveltségüket, történelmüket. És valaki másféle könyvet ír, más műveltséget nyújt, és más történelmet gondol ki nekik. A nemzet aztán lassan nem érti jelenét, és elfelejti múltját. A környező világ pedig még sokkal hamarabb felejt.” Mintha itt lenne most nemzetünk.

Minden embernek a lelke mélyén felsejlő végtelenre, szeretetre, jóságra és tiszta fényre nyíló szomjúságot nem tudja semmi kioltani, de mi vagyunk a felelősek, hogy mivel töltjük be. Figyelnünk kell arra, hogy ezt a szomjúságot ne földi dolog töltse be, hanem az életet adó Isten jelenléte.

Nagyon fontos, hogy amikor az erre irányuló érzések teljesen normálisan megjelennek az életedben, akkor leülj a szobádba csendben, tedd fel a kérdést magadnak, hogy aki a nyelvedet adta, tud szólni hozzád, aki a füledet teremtette, kész meghallgatni téged. Neked kell eldöntened, hogy akarsz-e, kapcsolatba lépni a Megváltó Jézussal, hogy útmutatást kapj tőle?

Megtanultuk, hogy szemünkkel láthatjuk a színeket, kezünkkel érzékeljük a tárgyakat, nyelvünkkel érzékeljük az ízeket, hogy földi döntéseinket meg tudjuk hozni. Ne feledjük, hogy a lelkünkben jelentkező hit az ember egyetlen érzékszerve, amellyel átölelheti a természetfeletti világot. A hit az egyetlen érzékszervünk, amellyel az ember megkísérélheti, hogy megismerje és átölelje az Istent.

Károlyi Amy költő a szó című versével figyelmeztet:

Vannak csendek,
mikor a percet
átüti a szó.
Nyiss ki ajtót és ablakot,
Isten a látogató.

Hagyd el minden dolgod,
a szóra figyelj.
Oly ritkán hallható.

Átömlik rajtad, mint egy
ölelés,
mikor Isten meglátogat.
Te vagy a hang,
a szó!